

גלובליזציה של לימודי האו"פ

כמוסד להוראה מרחוק מטפחת האוניברסיטה הפתוחה מגוון דרכים המאפשרות לחשוף את חומרי הלמידה שלה לקהלים רחבים. השימוש בטכנולוגיות החדשות מאפשר הוראה חוצת-גבולות וחשיפה של חומרי הלמידה הייחודיים של האו"פ לסטודנטים ברחבי העולם. ואכן, מדי שנה לומדים אצלנו מאות סטודנטים ישראלים השוהים בחו"ל.

השנה הוחלט להרחיב באופן יזום את מעגל הלומדים מחוץ לגבולות ישראל, ובעיקר לפנות לקהלים פוטנציאליים המעוניינים ללמוד נושאים הקשורים לישראל, למזרח התיכון, למדעי היהדות ולדתות, ולהציע להם ממגוון הקורסים האקדמיים של האו"פ. בין היתר בכוונתנו ללמד קורסים שיתורגמו לשפות זרות.

הפעילות להרחבת הגלובליזציה של לימודי האוניברסיטה הפתוחה מתמקדת במציאת אפיקים להנגשת האו"פ בחו"ל הן ליחידים, הן לאוניברסיטאות והן לארגונים בעלי עניין; ביצירת שיתופי פעולה עם אוניברסיטאות בעולם לגבי הוראת קורסים ובחילופי מידע לגבי יכולות טכנולוגיות; וביצירת שיתופי פעולה דרך גופים בין-לאומיים. לגופים ברחבי העולם יוצעו תוכניות מיוחדות ופיתוחים טכנולוגיים שנעשו באוניברסיטה הפתוחה לשם הוראה מרחוק, ובכללם פיתוחים המסייעים בשימוש באנגלית לצורכי לימוד אקדמי.

קשרי חוץ אקדמיים

עם האוניברסיטה הפתוחה הבריטית ועם מכון וולף (The Woolf Institute) באוניברסיטת קיימברידג'.

- נציגי האו"פ הוזמנו לשאת הרצאות ראשיות בכנסים של פורומים בין-לאומיים מרכזיים של הוראה מרחוק: ICDE, EDEN, SCOP, AAOU.

- נוצרו קשרים עם אוניברסיטאות פתוחות במלזיה, ביפן ובסין לשיווק תוכניות ייחודיות שפותחו אצלנו לשם שימוש באנגלית לצורכי לימוד אקדמי.

הפעילות השנה לקידום שיתופי פעולה עם מוסדות אקדמיים בחו"ל כוונה לשלושה יעדים:

- מציאת אפיקים לשיווק קורסים של האו"פ לאוניברסיטאות בחו"ל
- יצירת שיתופי פעולה עם אוניברסיטאות מחו"ל במגוון תחומים, ובהם: הוראת קורסים, חילופי סגל אקדמי ומינהלי, החלפת מידע לגבי יכולות טכנולוגיות ושימוש במרכזי לימוד לצורכי ניהול מבחנים
- יצירת שיתופי פעולה דרך גופים בין-לאומיים.

פעילותנו בתחום הגלובליזציה של לימודי האו"פ כבר החלה להניב פירות ראשונים ברחבי העולם:

- במהלך השנה גובשו שיתופי פעולה עם המכון להוראת שפות המזרח (INALCO) בפריז, עם האוניברסיטה הפתוחה בקטלוניה שבספרד, עם אוניברסיטת סאו פאולו בברזיל, ועם עשר אוניברסיטאות בברית המועצות לשעבר. החוזים עוסקים בפתיחת האפשרות לסטודנטים באוניברסיטאות השותפות ללמוד קורסים של האו"פ, ובמתן אפשרות לסטודנטים שלנו ללמוד קורסים רלוונטיים באוניברסיטאות אלה; בשיתופי פעולה במחקר, תוך דגש על תחום הטכנולוגיות הדיגיטליות; בייזום כנסים ותוכניות אקדמיות משותפות; בחילופי סגל אקדמי ומינהלי; ובאפשרות להכנת תוכנית ללימודי התואר השני במסגרת Erasmus Mundus, שהיא תוכנית אירופית המעניקה תארים משותפים מטעם כמה מוסדות. כמו כן קיימה האוניברסיטה הפתוחה מגעים

לימודים אקדמיים בשפה הרוסית

פרויקט הלימודים האקדמיים בשפה הרוסית התקיים כ-17 שנים. תורגמו בו לרוסית 24 קורסים אקדמיים של האוניברסיטה הפתוחה, מהם 5 קורסים מתקדמים. כל הוצאותיו מומנו באמצעות מענקים מקרנות חיצוניות. אלפי לומדים במדינות ברית המועצות לשעבר שלמדו בו מדי שנה לא שילמו שכר לימוד. השנה, עקב המשבר הכספי והפגיעה בקרנות, נפסקה כמעט לחלוטין התמיכה בפרויקט זה. בעקבות זאת הוחלט על ארגון מחדש של מערך הלימודים בשפה הרוסית ונקבעו עקרונות חדשים להפעלתו. העקרונות כבר מבוצעים, ועם תום שנת הלימודים תש"ע תופסק פעילות "פרויקט רוסיה" במתכונתו הישנה ותחל לפעול המתכונת החדשה של הוראה מקוונת א-סינכרונית.

- מרכזי ההוראה יעברו למחלקות האקדמיות הרלוונטיות, שבהן יועסקו כרכזי הלימודים בשפה הרוסית במסגרת הקורסים המקבילים בעברית. המטלות והבחירות בכל קורס מתורגם תהיינה זהות בעברית וברוסית.

הקורסים שתורגמו לרוסית

- תתבצע הרשמה מקוונת.
- הסטודנטים ישלמו שכר לימוד. סטודנטים המתגוררים במדינות ברית המועצות לשעבר יקבלו מלגת מקום בגובה כ־60% משכר הלימוד.
- לכל קורס בתוכנית ייבנה אתר־בית ייעודי, ובו יועלו ספרים אלקטרוניים.
- כל הלימודים יתקיימו דרך אתרי אינטרנט ייעודיים, המציעים את סביבת הלמידה Moodle.
- שנת תש״ע הייתה שנת מעבר. כתוצאה מהטלטלות שעבר הפרויקט ירד מספר הלומדים הפעילים לכ־2,000. הלימודים עדיין התקיימו במתכונת הישנה, אך כל המטלות והבחינות נבדקו בארץ.
- שיווק התוכנית החדשה של לימודי האו״פ בשפה הרוסית קדם באמצעות חברה לשיווק מקוון ובשיתוף פעולה עם ארגונים יהודיים ברחבי ברית המועצות לשעבר ובארצות הברית.
- אתיופיה – נצרות, אסלאם, יהדות (קורס מתקדם)
- בימי שואה ופקודה
- בין יהודים לנוצרים
- בין ציון לציונות
- דמוקרטיה וביטחון לאומי במדינת ישראל (קורס מתקדם)
- הלכה והגות – קווי יסוד במשנתו של הרמב״ם
- הסיפור העברי בראשית המאה ה־20
- חסידות אשכנז בתולדות המחשבה היהודית
- יהודים באימפריה הרומית – תקופת המשנה
- יהודים בעידן של תמורות
- ירושלים לדורותיה
- ישראל בעשור הראשון – חלק א
- ישראל בעשור הראשון – חלק ב (חברה, כלכלה ותרבות)

בעת החדשה". כמו כן הוחלט לתרגם שני קורסים נוספים: "זהויות יהודיות בעידן רב מודרני" ו"עמוס עוז, א"ב יהושע: התחלות".

תרגום לערבית

במיזם תרגומם של קורסים לערבית, נמשכה העבודה על שלושת הקורסים הראשונים: "המזרח התיכון בין מלחמות העולם", "מבוא לחשיבה חברתית" ו"פסיכולוגיה בחינוך". (פירוט ראו בפרק הפיתוח האקדמי, עמוד 11). כמו כן התקיים תהליך לבחירת הקורסים הנוספים שיתורגמו לערבית. הספרים האלה ישמשו הן ללימודים במסגרות הרגילות בארץ והן ללימודים של דוברי ערבית בעולם.

לימודים אקדמיים בספרדית

הסכם עם אוניברסיטת סאו־פאולו

גובש הסכם לשיתוף פעולה עם אוניברסיטת סאו־פאולו להוראת הקורס "מגמות בחברה הישראלית" בשפה הספרדית, על ידי מרצה בכיר של האוניברסיטה הפתוחה. הקורס יועבר בשידור ישיר מאולפני אופ"ק ברעננה לכיתה באוניברסיטת סאו־פאולו וכן לכיתה שתמוקם במרכז היהודי סאו־פאולו וילמדו בה סטודנטים מהקהילה היהודית בעיר.

- מבית לאומי למדינה בדרך: היישוב היהודי בארץ ישראל בין מלחמות העולם
- מבוא לארכיאולוגיה של ארץ ישראל בתקופת המקרא
- מבוא למקרא
- מבוא לתורה שבעל־פה
- מגלות לקוממיות – מגלות בבל עד ירידת בית חשמונאי
- מדרש ואגדה
- מכאוב הדעת (קורס מתקדם)
- ממשל ופוליטיקה במדינת ישראל
- מרד ברכובא (קורס מתקדם)
- פולין: פרקים בתולדות יהודי מזרח אירופה ותרבותם
- פרקים בתולדות יהודי ארה"ב (קורס מתקדם)

תרגום ספרי האו"פ לשפות זרות

תרגום לאנגלית

כחלק ממהלך הגלובליזציה התחלנו לתרגם לאנגלית קורס על החילוניות היהודית ("תהליכי חילון בתרבות היהודית